

סוף זמן קר"ש

עש"ק אח"ק

8:53

עש"ק אמור 8:47

מאן דלא קרי קר"ש בעונתה
בגדי הוא כל ההוא יומא
(וזה"ק בלק פד"ו)

י"ל ע"י: התאחדות אברכים דקה"ל ימב לב דסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

שיעור השבוע

חבורת יסודי התורה

פרשת אח"ק

כ"ס יומא סו: עד סט:

פרשת אמור

כ"ס יומא ע. עד עב.

בריש מסי יומא אנו האים כמה ממיה
היה צריך להכיר שלא יבא לידו סומא, אף
בחינו במסוק הקודש ביותר, וטאכ"כ
כמה משרה צריכים בשעה שיוצאים
מחוקים המאמץ, וזה א"א רק בסח חזרה
מדיכר רבנו שליט"א בנשים מיט מוט

ט' אייר תש"ע

אח"ק

שנה י"ב גיליון כ"ו (תק"י)

מכאן למד

וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן. קשה למה
לו לומר עכשיו "שני בני אהרן", מה נפקא מינה שהיו שנים,
והא די לומר סתם בני אהרן.
ונראה דהנה פירש רש"י שלכן הוזכר כאן מיתת בני
אהרן כדי להזהירו שלא יבא בכל עת אל הקדש שלא ימות
כדרך שמתו בניו. אך יכול אהרן לומר, מאן יימר שמתו
בשביל שבאו אל הקדש באיסור, דילמא מתו יען אמר
הקב"ה ונקדש בכבודי שעתיד הבית להתקדש במכובדים,
לכן מתו, אך אי משום הא הלא היה סגי שרק אחד מהם
ימות, וכמו שאמר משה סבור הייתי שיתקדש הבית או בי או
בך, הרי דבחר מינייהו סגי. ובעיכ"ה דמיתו "שניהם" זה היה
בקרבתם לפני ד' שלא ברשות, ושפיר ילמוד אהרן מכאן
שלא יבא בכל עת את הקדש.
וזה שאמר הכתוב, אחרי מות שני בני אהרן דייקא,
שהזכיר לו שמתו שני בניו ולא רק אחד, ומוזה מוכח
שבקרבתם לפני ד' מתו, ומוזה ילמוד אהרן שלא יבא בכל עת
אל הקדש.

אמר שפר

רק מתוך שמחה

ונ"ל לפרשו דבר אל אהרן אחיק ואל יבא בכל עת אל
הקדש, דהנה פעם כשהמגיד מקאונץ וי"ע קרא את
התוכחה והגיע להפסקת והשימות את מקדשיכם ולא אריח
בריח ניוחכם, הפסיק ואמר, יעורר השי"ת שוכה שבקרבו
יתקיים הפסוק הזה. והוא פלא.
ונראה לפרש דבריו דידוע שמבני ישראל שנהרגו על
קידוש השם עולה תענוג גדול וריח ניוח להשי"ת. ולזה
ביקש המגיד שיתקיים והשימות את מקדשיכם, שיתבטל
ענין הריגת קדושים מ ישראל, ולא אריח בריח ניוחכם,
שלא יתמיד עוד נחת רוח כזה להקב"ה, אלא ישראל יקדשו
את שמו ויבחר מתוך עניני נחת ושמחה.
והנה גם בני אהרן מתו על קדושת שמו ית' כמו שנאמר
ונקדש בכבודי. ולזה אחרי מות שני בני אהרן, אמר הקב"ה
דבר אל אהרן אחיק ואל יבא בכל עת אל הקדש, שלא
יחשוב שיבא תדיר לבחינת קידוש שם שמים באופן כזה, כי
לא תמיד יהיה נחת רוח לפני הקב"ה ע"י דרך הלז, אלא
עתידי להתקיים והשימות את מקדשיכם כדברי המגיד הנ"ל.

עשרת ישתנה

מועילה לטהרת האדם

בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשותיכם וגו'
כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל טאתיכם וגו'.
יש להסביר מה שהתענית מועילה לטהרת האדם, כי כתבו
התוס' בכתובות (דף ק"ג) בשם המדרש, עד שיתפלל אדם
שהתורה תיכנס בלבו יתפלל שלא יכנסו מעדים לתוך גופו,
והענין הוא כי הרופא לא יוכל לתת רפואות עד שיקרא
האדם כל מה שאכל, כי מאכליו מוזהמים ומויקן לו. וכמו כן
מי שנסתבך בריבוי תאוות הגשמיות, אינו יכול לקבל בקרבו
עבודת אלקית, ורק אחר שלא יכנס מעדים ותאוות לגופו,
או יוכל להשרות התורה ולהשרישה בקרבו ולקבל ממנה
שפע של קדושה, יען נתנקת מוזהמתו. ולכן נצטוו ישראל
להתענות ביוהכ"פ כדי למרק את גופם מכל גשמיות, ואז
יוכלו לבא לטהרה, לפני ד' תהרה.

דבר שאל

אין זה לשה"ר

לא תלך רכיל בעמיק לא תעמוד על דם רעך. יש לקשר
הלאוין הללו יחדיו, דהנה על רכיל פירש רש"י שלא ירגל
לשון הרע. ובא הכתוב לומר דאף שאסור לספר לה"ר, מ"מ
לפעמים מצוה לספר לשה"ר כגון להציל את חברו מכל דבר
רע ח"ו וזה לא תלך רכיל בעמך, אך אם יודע שאחד אורב
להרוג את חברו, או לא תעמוד על דם רעך, אלא מצוה
לגלות לו כדי להצילו, וכמו שאמרנו שלא טוב עשה גדליה בן
אחיקם כשלא קיבל לשה"ר כשהוגד לו שישמעאל רוצה
להרוג, כי למיחש מידו בעי, ואז אין זה בגדר איסור לשון
הרע.

תפארת יונתן

לא לתת תוקף לסט"א

לא תאכלו על הדם. דרשו רז"ל בברכות (דף י"י) לא
תאכלו קודם שתתפללו על דמכם ולכאורה דרשה זו דחוקה
היא, דתפלה מאן דכר שמיה, והא בקרא לא כתוב אלא דם.
ונראה דאיתא בזהר (פרשת ויקהל) דבעת השינה הנשמה
פורחת מן האדם ולא נשאר בו רק נפש הבהמית שהיא הדם
שבלבו כי הדם הוא הנפש, ואז הסטרא אחרא מתפשטת
בהגוף ואין הנשמה הקדושה חוזרת למקומה עד אחר
התפלה, ולכן אסור לתת כח לנפש הבהמית הוא הדם קודם
התפלה, דאז נותנין תוקף להסט"א.
ולפי זה יפה דרשו רז"ל, לא תאכלו על הדם, שאין
לאכול בשעה שהדם הוא נפש הבהמית. שולט בגוף האדם,
והיינו קודם שתתפללו, קודם התפלה, כי אז האדם ח"ו, על
דמכם, על נפש הבהמית לחודא שהיא הדם, אלא יאכל
האדם רק אחר התפלה ואז יחזק בזה את נשמתו הטהורה.

ישמח משה

מחוברים לצדיקים

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים
תהיו, פרש"י מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל.
ונראה בהקדם מה שכתב בנעם אלימלך (פ' עקב)
לפרש הכתוב (ותהלים קל ו) נפשי לה' משומרים לבוקר
שומרים לבוקר, כי האנשים שאין להם שכל ובינה להשיג
גדולת הבורא ועבודתו לעבדו באמת ובלבב שלם, רק הם
מחברים עצמם אל אנשי צדק היודעים ומזכירים גדולת
הבורא ועובדים באמת, אזי נחשב להם כאילו גם הם עשו
עבודתם שלמה כהצדיקים השלמים, וזהו נפשי לה'
משומרים לבוקר, פ' כשאני מדבק עצמי לה' מחמת אותם
אנשים הצדיקים השומרים ומצפים אל הקדושה והרביקות
הנקרא בוקר, שומרים לבוקר, פ' גם אנכי נחשב עם אותם
השומרים לבוקר, עכד"ק.
והנה מצות קדושים תהיו היא מצוה גדולה ונשגבה עד
מאד, ולא כל אדם זוכה להגיע אליה בשלימות הנרגה, אכן
כאשר האדם מדבק עצמו בתלמידים חכמים העובדים את
השי"ת בקדושה ובטהרה, אזי נחשב לו כאילו נתעלה גם
הוא במעלות הקדושה, וזה שדרש רש"י שנאמר פרשה זו
בהקהל, היינו שכדי להגיע למדרגת קדושים תהיו, מן
ההכרח שיהיו כל ישראל בהקהל יחד עם הצדיקים
והחסידים, ועל ידי זה יהא נחשב להם כאילו נתעלו כולם
במעלות הקדושה.

ברך משה

מעין השבוע

רמז שני בתי מקדשות

בפרשת אחרי בפסוק (ט"ז, ג') בזאת יבא אהרן אל הקודש
בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה. וברש"י בזאת בגימטריא שלו
ארבע מאות ועשר, רמז לבית ראשון עכ"ל.
ובביאור הרש"י כתב המזרחי דאם לא כן היה לו לומר כי
בענין אראה על הכפורת ובפר בן בקר לחטאת, שפירשו שלא יבא
אל הקודש כי אם בענין הקטורת ובפר לחטאת ובאיל לעולה,
בזאת למה לי.

וכתב במשכיל לדוד דקשה ליה (לרש"י) דהוא ליה למימר
באלו, ולכן הוכרח לתרץ באגדה זו דאיתא בויקרא רבה ז"ל
הכתוב מבשרו (לאהרן בפסוק זה) שהוא חי"ת שנים. וכי תעלה
על דעתך שאהרן חי"ת שנים. אלא מקדש ראשון ע"י ששימשו בו
באמונה שמשו בו שמונה כהנים, הוא ובנו ובן בנו, מקדש שני (היה
בו) פ' (כהנים גדולים) ע"כ. וכלומר שכל אותן השנים חשוב כאלו
אהרן קיים, שכולם חשובים תלמודיו של אהרן.

וכתב במזרחי וא"ת וכי בבית ראשון בלבד כנס כהן גדול
לפני ולפנים, והלא בבית שני גמי היה כנס לפני ולפנים. יש לומר
שהכהנים של בית שני אינם נקראים בשם אהרן, מאחר שלא
נמשחו בשמן המשחה כאהרן, שהרי מימות יאשיהו מלך יהודה
נגזר הפך של שמן המשחה, כדנציא בפרק קמא דכריתות (ה'):
משגגנו צנצנת המן וצלוהית של שמן המשחה ומקלו של אהרן
וכו', ומי גזזו, יאשיהו מלך יהודה גזזו. וכיון שלא היו דומיא דאהרן,
לא יפול עליהם שם אהרן לומר בזאת יבא אהרן אל הקודש. ואע"פ
שמשמת יאשיהו עד סוף בית ראשון היו יותר משלשים שנה, שכל
אותו זמן לא היה מצוי שמן המשחה. לא חשב הכתוב בס'
למיעוטם. או שמא הכהן הגדול שנמשך בשמן המשחה טרם זמן
הזה האריך ימים עד סוף הבית.

אבל ליכא למימר דהא דלא קא חשיב דבית שני, הוא משום
דיבא אל הקדש, בקדש שיש בו ארון וכפורת משמע, דכתיב לעיל
אל הקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת, אבל לא בקדש שאין בו
ארון וכפורת, כמו בבית שני. שהרי בתורת כהנים דרשו בהדיא, אל
הקדש מה תלמוד לומר, והלא כבר נאמר, ואל יבא בכל עת אל
הקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת, מה תלמוד לומר עוד אל
הקדש, לפי שנאמר, אל הקדש אל פני הכפרת אשר על הארון,
שיכול אין לי אלא קדש שיש בו ארון וכפורת, מניין לעשות קדש
שאינו ארון וכפורת קדש שיש בו ארון וכפורת, מה תלמוד לומר,
בזאת יבא אהרן אל הקדש, לעשות קדש שאין בו ארון וכפורת
קדש שיש בו ארון וכפורת, אלא מהתורות כדנציא מעיקרא.

ויהיה לפי זה בזאת יבא אהרן דבור בפני עצמו, ענינו שחזקו
גדול, שהוא דומיא דאהרן, בזאת יבא, פירוש בגימטריא של בזאת.
ואל הקדש הוא דבור בפני עצמו, לומר שלא אל הקדש מבית
לפרכת בלבד, דהיינו בזמן דאיכא ארון וכפורת יבא, אלא אף אל
הקדש, דהיינו בזמן דליכא ארון וכפורת, יבא הכהן הגדול, אף על
פי שלא נמשח בשמן המשחה דומיא דאהרן.

וכתב מהר"א ולבית שני לא רמז, משום דכתיב הכא יבא אל
הקדש, והיינו אל הארון שהוא מקדש שבכלים, ובבית שני בטל
הארון ולא היה שם רק אבן שתייה.

(המשך בעמוד ד)

וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבם לפני ה' וימותו, איתא במדרש פליאה (הובא בעיר דוד אות קעא) כיון שנכנסו שני פולמוסין דנורא בחוטמיהן של נדב ואביהוא, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבוננו של עולם למה קרעת לישראל את הים, ענו שרפי קודש השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם (איכה ה כא), והיא פלאי.

ונראה בהקדם מה שנאמר לעיל בפרשת שמיי, ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דוד אהרן ויאמר אליהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקודש אל מחוץ למחנה, והקשה בקרבן אהרן (פ' שמיי) הא ק"ל (זבחים ק). לה טמא מצוה, אם כן היה החיוב מוטל על אלעזר ואיתמר לטמא לאחיהם, ותירץ בשם חכמי צרפת, דיום הזה היה יום חינוכם, שדינם ככהן גדול, ואסור לטמא אפילו לז' קרובים. ובספר נפתלי שבע רצון (פ' בהעלותך) תירץ, דאחים שנולדו קודם מתן תורה אין להם דין אחוה כלל לאחר מתן תורה, דגר שנתיר קטן שנולד דמי (יבמות סב), עכ"ד.

ושני תירוץ אלו תלוי בחקירת הקדמונים (הובא בפרשת דרכים דרוש הראשון) אם היה לאבותינו קודם מתן תורה דין בני נח או דין ישראל, שאם היה להם דין בני נח, שפיר יש לומר כתירוצי הב' דמשום הכי לא נטמאו אלעזר ואיתמר, כי בשעת מתן תורה נתגיירו כולם, ואין נוהג בהם דין אחוה, מה שאין כן אם כבר היה להם דין ישראל, הרי כולם נולדו בכשרות ויש להם דין אחוה, וצריך לומר כתירוצי הא' דלכן לא נטמאו אלעזר ואיתמר, שאותו יום היה יום חינוכם ודינם ככהן גדול שאינו מטמא אפילו לז' קרובים.

ובזה יש לפרש מה שמצינו לעיל (ויקרא י טז) שקצף משה על מה שלא אכלו שעיר החטאת באנינות, ומבואר שם בכתובים שעל פי אהרן נשרף ולא נאכל, ויש להבין במאי פליגי משה ואהרן. אמנם על פי האמור י"ל, כי משה רבינו היה ס"ל כן דקודם מתן תורה היה לאבותינו דין בני נח, ואחר מתן תורה היה להם דין גר שנתגייר ולא היה נוהג בהם שום אחוה, ועל כן היה ס"ל דאינו נוהג בהם אנינות על מיתת נדב ואביהוא, ועל כן קצף עליהם משה מדוע לא אכלו את שעיר החטאת, ואהרן היה ס"ל דיש להם דין אחוה, ונוהג בהם אנינות, ולכן צוה לשורפו שלא לאוכלו.

ועל פי זה לפרש מה שאמר הקב"ה למשה רבינו, שלח לך אנשים, פירש"י ז"ל שלח לך לדעתך, אני איני מצווה לך אם תרצה שלח, וצריך ביאור מהו הכוונה שלח לך לדעתך, הרי אם לא רצה הקב"ה בשליחת המרגלים למה יסכים משה רבינו לדעתו לשלחם.

אך ביאור הענין כי מודעת זאת שבני ישראל יצאו ממצרים קודם הזמן מחמת שהיה להם דין ישראל קודם מתן תורה, כמו שכתב בברכת שמואל (פ' שמות) בטעם שיצאו ישראל ממצרים טרם שנשלם הזמן, דק"ל (קידושין טו). עבד עברי אינו עובד אלא ביום ולא בלילה, ובמצרים נשתעבדו ביום ובלילה (פרד"א פמ"ח), ונצטרף להם הלילות להשלים הזמן. וזהו דוקא אם היה להם דין ישראל ודינם כעבד עברי, מה שאין כן אם היה להם דין בני נח, הרי עבד כנעני עובד בין ביום ובין בלילה, עכ"ד.

דברות קודש

מכ"ה מרן אדמו"ר שליט"א

פתיחת הזמן בישיבה"ק ב' אח"ק תש"ע

נתפרסם ע"י ועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ולזה אמר הקב"ה למשה שלח לך לדעתך, שס"ל למשה דקודם מתן תורה היה לאבותינו דין בני נח, כפי אשר קצף על אלעזר ואיתמר על שלא אכלו את שעיר החטאת משום שקודם מתן תורה היה להם דין בני נח ולאחר מתן תורה אינו נוהג בהם דין אחוה, וכיון שכן הרי עדיין לא נשלם הזמן בזה ששעבדו המצרים אותם בלילות, דעבד כנעני עובד בין ביום ובין בלילה, ועל כרחק צריך לומר כמו שכתב במגלה עמוקות (סו"פ שמות) דשאר גליות משלימין השעבוד מצרים, על כן שלח לך מרגלים, שזה יגרום אחר כך שאר גליות, וכמ"ש חז"ל (תענית כט). ויבכו העם בלילה ההוא, הם בכו בכיה של חנם ואני אקבע להם בכיה לדורות, דהרי לשיטת משה צריכים עדיין לשאר גליות להשלים גזירה הקדומה של ארבע מאות שנה.

והנה כתב בחוט המשולש (שער אשר פרשה זו) בביאור המדרש (ילקוט שמייני רמז תקכ"ד) מפני מה מתו בני אהרן לפי שנכנסו לפני ולפנים, אבא חנן אומר על ידי שלא נשאו נשים, תמן תנן וכפר בעדו ובעד ביתו, זו אשתו. והקשה בזית רענן (פ' שמייני רמז תקכ"ו) הא האי קרא דוכפר בעדו בכהן גדול ביום הכיפורים כתיב, אבל בכהן הדיוט או בכהן גדול בשאר ימות השנה מותר לעבוד עבודה בלי אשה. אך ביאור הענין, דיש לומר שהיו רשאים ליכנס לפני ולפנים, כיון שאותו היום היה יום חינוכם ודינם ככהן גדול, ובזה אתי שפיר למה נענשו על שלא נשאו נשים. ולפי זה אבא חנן ותנא קמא לא פליגי כלל, דהאמת הוא כפשטא דקרא בהקריבם לפני ה', שהעונש היה בשביל שנכנסו להקטיר לפנים ככהן גדול ביום הכיפורים, אלא דקשה הרי יש להם התנצלות שסברו שהיה להם היום הזה דין כהן גדול, אמנם כיון שלא נשאו נשים נסתר התנצלות זה, דאי סברי דיש להם דין כהן גדול ביום הכיפורים, אם כן מפני מה עשו העבודה בלי נשים הלא כתיב וכפר בעדו ובעד ביתו זו אשתו, עכ"ד.

ומעתה יתבאר המדרש בשעה שנכנסו שני פולמוסין דנורא לתוך חוטמיהן של נדב ואביהוא ומתו, והטעם שמתו הוא מפני שנכנסו לפני ולפנים, כי באמת לא היה להם באותו יום דין כהן גדול, וכיון שלא היה להם דין כהן גדול על כרחק צריך לומר דמה שלא טימאו להם אלעזר ואיתמר הוא מפני שלא היה להם דין אחוה משעת מתן תורה, שאז נכנסו לדין ישראל וגר שנתגייר קטן שנולד, שמע מינה דקודם מתן תורה היה להם דין בני נח, ואם כן בהיותם משועבדים במצרים היה להם דין עבד כנעני שעובד בין ביום ובין בלילה, נמצא דעדיין לא נשלם הזמן, ועל כן שאלו מלאכי השרת למה קרעת את הים

לפניהם, וכמבואר במדרש (ילקוט בשלח רמז רמ"א) שטען שר של ים שעדיין לא נשלם הזמן.

ועל זה ענו שרפי קודש השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם, פ' שיש עוד טעם אחר למה יצאו ממצרים קודם הזמן, וכמו שכתב בערבי נחל (לפסח דרוש ב) על פי מה שאמרו חז"ל (סנהדרין צח). על הכתוב (ישעיה ס כב) אני ה' בעתה אחישנה, זכו אחישנה, לא זכו בעתה. ומעתה יש לומר כי גם במצרים היו שני גאולות, ואילו לא זכו היה בעתה ומתאחר עד ארבע מאות שנה, אלא לפי שזכו ישראל ועשו תשובה בהיותם במצרים כמבואר במדרש (שמו"ר פ"א סל"ו), על כן זכו ונתקיים בהם גאולת אחישנה ויצאו קודם הזמן, עכ"ד. וזה שענו שרפי קודש השיבנו ה' אליך ונשובה וגו', שעל ידי שנתקבל תשובת בני ישראל זכו לבחינת חדש ימינו כקד"ם בבחינת אחישנה, ונשלם בזה הזמן ועל כן נקרא הים.

*

בזאת יבא אהרן אל הקודש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה, ובמדרש רבה (פכ"א ס"ו) דרש בזאת בזכות התורה, וצ"ב.

ויתבאר על פי מה שכתב בתפארת שלמה (פ' ויחי) לפרש הכתוב האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים, דהנה כתיב (שיר השירים א ד) משכני אחריך נרוצה, פ' אנו מתפללים להקב"ה להמשיך אותנו אליו במדת החסד ואנחנו נרוצה אחריו, כי קנין משיכה הוא בשני אופנים (בבא בתרא עה:), הא' הכישה במקל והיא תבוא, והב' קורא לה והיא באה, והנה באופן הראשון בבחינת הכישה במקל כבר לקינו והוצללנו בכבוד הגלות המר, אך אנו מצפים להיות הגאולה וישועה באופן השנית בבחינת קורא לה והיא באה, וזה שאמר יעקב אבינו את אשר יקרא אתכם באחרית הימים, שהיה מתפלל על אחרית הימים קודם ביאת הגואל שאין בנו עוד כח לסבול היסורים מכובד הגלות המר, הנה יקרא אתכם בקריאה בעלמא, ויהיה המשיכה אליו בקריאה ולא על ידי יסורים ח"ו, עכד"ק.

אמנם בכדי שנוכח לקריאה של חיבה צריכים לעסוק בתורה ובמצות, וכמו שנאמר (שמות יט ד) אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים, שזכינו לבחינת קורא לה והיא באה, ואביא אתכם אלי, שהקב"ה קרא אותנו אליו, וגמר אומר ועתה אם שמוע תשמעו בקולי, כלומר שרק אם שמוע בדברי תורה או תשמעו בקולי, קול הקריאה של חיבה שהקב"ה קורא אלינו, הרי התנאי שבכדי שנוכח לקריאה של חיבה צריכים לעסוק בתורה וקיום המצות.

ובזה י"פ מאמר הגמרא (ברכות ה). אם רואה אדם יסורים באים עליו יפשפש במעשיו, פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה. והקשו המפרשים מי האיש אשר יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאי, ותו דמשמע שעון ביטול תורה קל הוא. ולפי האמור יתבאר, פפש ולא מצא, היינו שאינו מבין למה צריך להיות קנין דמשיכה דוקא באופן יסורים והכישה במקל, ולמה אינו על ידי קריאה של חיבה, ולזה אמר יתלה בביטול תורה, כי אם היה עוסק בתורה אז היה זוכה לקנין משיכה על ידי קריאה של חיבה.

על חומות ירושלים

תושבי קרית יואל התעוררו!

בימים אלו שווה אצלנו **רה"ג ר' אלתר קויפמאן שליט"א** מנהל המוסד חכמת לב במטרה לקבץ על יד סכומים אדירים להחזקת המוסד אשר נקלע למצב קשה מאד לאור המצב הקשה בעולם ה"י.

אנשי יודעים ומבינים חשיבות המוסד אחרי אשר חקוקה בלבינו איך שמרן הגה"ק בעל ברך משה זי"ע החשיב את המוסד באופן יוצא מן הכלל, והמשיך אחריו כ"ק מרן רבינו שליט"א שהקדיש הרבה פעולות חשובות להצלת המוסד ולהעמידה על כנה, ומאז ועד עתה אנשי יש להם פנה חמה בלב לטובת המוסד ה"ק, ובפרט אחרי פטירת מרן הברך משה זי"ע הקדישו ה"שער ברך משה" לשמו ולזכרו הטוהר.

הציבור הנכבד הי"ו יעשו בע"ה כל מה שבידם לבא לעזרת הרב הג"ל, לאמצו ולהחזיק ולקבלו בספי" כדי שיוכל להמשיך בעבודתו כראוי.

בעירינו וויליאמסבורג הופיע אורחינו הדגול **רה"ח ר' משה חיים ארי' שליט"א** לטובת המוסד ה"ק "אורה ושמחה".

המוסד לבנות אחבי' הספרדים נודעת לשם ולתלה, ומתנהלת ע"ד אבונה"ק בלי שום הזדקקות לשלטון הרשע, ומנהלה הדגול על אף מצב בריאותו הרופף משתדל וממשיך במסייע לציאת לדפוק על פתחי נדיבים, בדיון הוא שיטול שכרו משלם, וכ"א ישתדל לבא לעזרתו באופן יוצא מן הכלל.

בעבור יום המר והנהגה ה' אייר, יום הקמת ממשלת הרשעה בארה"ק הזמן גרמא שוב להתעורר ולעשות חשבון בנפשינו על גודל חילול השם וצער השכינה הקדושה שגורמים הרשעים הללו וכל אלו הנגדרים אחריהם ומסייעים באיזה אופן שהוא.

חובת השעה הוא להקהל ולעמוד על נפשינו לעורר את עצמינו על חובת ההבדלה מהם ומהמונם, למסור לבנינו ולדורותינו אחריו את חומר העניין, להסביר לצעירי הצאן את שיתנו ה"ק אשר הנחיל לנו רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע, ולידע החוב לשנא את הרשעים ולא להגדר אחרי פעולותיהם במחשבה קלה ח"ו.

קהל עדתינו התאספו בע"ה להכריז דבר ה' ברמה ע"י הגאון צ' שליט"א ולשנן על הדיבורים ה"ק אשר היה אומר לפנינו רביה"ק זי"ע, ומה גם להעלות על נס הגזירות חטוטי שכבי, הירוס החינוך, וסכנת ההתגרות באומות הנוראה בימים אלו.

וה' יפרוס עלינו סוכת שלומו ורוח הטומאה יעביר מן הארץ.

דברות קודש מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בלימוד פרקי אבות שב"ק פרשת תזו"מ שנת תש"ע לפ"ק

אונז שטיי מיר אין די וואכן צווישן פסח און שבועות, עס קומט ל"ג בעומר, עס זענען שוין די וואך געקומען אידן זיך געזעגענען אז זיי פארן קיין מירון אויף ל"ג בעומר, טייל פארן ב"ה זיי מאכן א שמחה, זיי שפירן זיי זענען שולדיג, זיי זענען געהאלפן געווארן בזכות רבי שמעון, פארן זיי קיין מירון, טייל פארן ווייל זיי ווילן געהאלפן ווערן, נו דער אייבערשטער זאל אוואירן יעדן איינעם העלפן, יעדער זאל געהאלפן ווערן.

אז מען פארט אויף ארץ ישראל דארף מען וויסן, אז עס איז א מוראדיגע אחריות בדיבור במעשה ובמחשבה - מען טאר נישט טוען קיין עבירה בכל עת ובכל שעה ובכל זמן אפילו אין חוץ לארץ, אונז לעב מיר היינט אין א שווערע וועלט, אידן מאכן מיט שווערע נסיונות, אז מען גייט נאר ארויס אביסל אויף די גויאישע גאס איז זייער שווער, מען דארף האבן אסאך סייעתא דשמיא אז מען זאל קענען בלייבן אן ערליכער איד מיט שמירת עינים, ובפרט יעצט אז עס קומט זומער און די גוים דרייען זיך אזוי ארום אין די גאס בפריצות, מען דארף האבן אסאך ידאט שמים מען זאל נישט נכשל ווערן, און דאס איז אין חוץ לארץ - אבער אז מען קומט קיין ארץ ישראל, איז אזא חתך כמה וכמה, חס ושלום א פגם אין ארץ ישראל ארצינו הקדושה אין פלטרו של מלך, דאס איז עמי בבית, ביי הש"ת כביכול אין פאלאץ בחדרי חדרים.

מען דארף צו וויסן אז מען פארט, דארט איז שוין זומער, אין ארץ ישראל איז ווארימער פון דא, דארט איז שוין גרויס זומער יעצט, און מען דארף נישט צו זאגן וויאזוי די גאסן זעהן אויס בפריצות רח"ל, אז מען פארט יעצט און מען איז עוסק אינעם קום התהלך בארץ לארבה ולרחבה, מען גייט ארום איבער, דארף מען זייער נזהר זיין מען זאל נישט נכשל ווערן.

אז מען פארט קיין ארץ ישראל, דארף מען פארן בדחילו ורחימו, נישט ארומפארן ווי א טוריסט, אז מען פארט אזוי ווי א טוריסט צו רבי שמעון, זאגט אים רבי שמעון מוחל טובות, דארפסט נישט קומען, און איך וויל אים זאגן, ער זאל וויסן, עס איז אים א שאד די שפעצן.

אז מען גייט, דארף מען צו וויסן אז נישט איבערעאל מעג מען גיין, עס איז שוין ליידער היינט אזא מצב אז מען דארף מעורר זיין אז מען דארף צו וויסן וואו צו פארן, עס איז ליידער א בושה, אז איד וואס דאווענט אין א סאטמער ביהמ"ד, דארף מען מעורר זיין איבער דעם, אזעלכע דברשים פשוטים וואס דער פעטער ז"ל האט מעורר געווען, זאל מען נישט אליינס פארשטיין, עס איז ליידער א בושה, איך רעד נישט פון די גאר הארבע זאכן וואס יעדער פארשטייט אליינס (ענין על הגאולה ועל התמורה סי' ק"ז), נאר אויף די אנדערע פלעצער, עס איז אז וואס זאגן נישט דאס האט ער געמיינט נישט יענען האט ער געמיינט, מען דארף צו וויסן און אליינס פארשטיין נישט איבערעאל מעג מען גיין. איך הייס נישט פארן, אבער ווער עס פארט, זאל וויסן און אכטונג געבן וואו מען גייט.

צאצאיו הלכה

בירורי הלכות, נערך ונסדר ע"י מערכת "בית וועד לחכמים" שע"י מבצר הכוללים קרית יואל והיו למראה עיניו של הגה"צ דומ"ץ קרית יואל שליט"א
להערות והארות: 845 662 4936 845 ע"י הפעקס: 781 7213

דין קיפול בגדים בשבת

(א) אסור לקפל בגד על קיפוליו [קנייטש"ן] בשבת, משום שעל ידי הקיפול מתפשטין שאר הקמטים שבבגד, ואסרוהו חז"ל משום דמיהו כמתקן מנא. [ויש אופן אחד" שהתירו חז"ל לקפל הבגד, ולא העתקוהו כאן משום שאינו מוציאו כלל].

(ב) איסור זה הוא דוקא כשמתקפלו על קיפוליו המיוחדים לו, אבל מותר לקפל בגד בקיפולים אחרים, דבכה"ל אין מתפשטים כ"כ שאר הקמטים שבבגד.

(ג) וכן בגד שעדיין אין לו מקום מיוחד לקיפוליו, מותר לקפלו בשבת דבכה"ל ג"כ אין מתפשטין כ"כ שאר הקמטים שבבגד ולא מיהו כמתקן מנא.

(ד) וע"כ כשפושט טליתו בשבת קודש שחרית אחר התפלה יהיה שלא לקפלו על קיפוליו המיוחדים, אבל מותר לקפלו באופן אחר, ובמצי"ש יקפלו כהוגן על קיפוליו המיוחדים.

(ה) אבל יש אנשי מעשה שנוהרים שלא לקפל בגד כלל, אפילו כשאינו על קיפוליו המיוחדים לו, וכשפושטין טליתו אין מקפלין אותו כלל עד מצי"ש.

(ו) ולפי הנתבאר, יש ליהדר כשרוצה לקפל טישט"ך שיש לו קיפולים, שלא יקפלו על קיפוליו אלא בקיפולים אחרים [והאנשי מעשה אין מקפלין אותו כלל], וכן הנשים כשפושטין הטי"ל, לא יקפלו אותו על קיפול המיוחד לו אלא על קיפול אחר.

(ז) וכן סו"ט היוזן שיש לו קיפול אסור להניחו על קיפוליו המיוחדים לו כשפושטו בלילה [וע"כ בהערה שיש שלמדו זכות על המקילים בזה].

(ח) בגדים כאלו שאין מקבלין קיפול כגון האנטו"ך או סוועטער"ר או דאכענ"ע מותר לקפלו בכל ענין, שבוה אין שאר הקמטים מתפשטים כ"כ ע"י הקיפול.

(א) והיינו כשיש להבגד כל חמשה תנאים המבוארים בשו"ע (סי' ש"ב סעיף ג'), והוא (א) שמקפלו על מנת ללבוש בו ביום (ב) כשאדם אחד מקפלו לבדו ולא כשני בני אדם מקפלים ביחד שאז מתקפל הבגד ביחד, (וע"כ בא"ר בשם הירושלמי שאדם אחד המקפול על הספל דינו כב"י שגם כזה מתקפל היטב עיי"ש הובא באחרונים), (ג) ודוקא בגד חדש שעדיין לא נתכנס שאז הבגד לא נתקמט כל כך ואין הקיפול חזקין כ"כ, אבל אם כבר נתכנס אסור, (ד) דוקא בגד לבן שבו אין הקיפול צורך כ"כ, אבל בשאר צבעונים אסור, (ה) ודוקא כשאין לו בגד אחר להחליף, אבל כשיש לו בגד אחר אסור, [ומסקנת אחרונים דכשיש לו בגדים אחרים אף שגם יפים כמו בגד זה, אפ"כ מקרי יש לו להחליף], ובמובן שבמבטנו אין שכיח כלל שיהי' לאדם בגד כזה שלא יחסר אחד מהתנאים הנ"ל, וע"כ לא נכנסנו בפרטי הדינים.

(ב) שו"ע (שם), ואף בשבשו"ע הביא דין זה בשם יש מי שאומר, כ"כ האחרונים סתמו להקל בזה, ופירשו שגם המבחר לא כיון בזה שיש מחמירים בדין זה שחור כב"י לא הביא חולק על דין זה, ומה שכתבו בלשון יש מי שאומר, הוא כדרכו בכמה מקומות שדין שאינו מפורש רק בספר אחד כ' בלשון חז"ל, ועי' לקמן בהערה ר' שיש שהחמירו בדין זה אבל לדינא פסקו הפוסקים להקל, וכן פסק מרן הגה"ק בעל יטב לב ודקו"ל בספר שו"ת אבני צדק (סי' ל') וסיים שם שכן נהגין להקל והנה להם עיי"ש, וכ"כ באורחת ארבע (ספיקא סק"ב) בשם ספר יפה ללב שהאר"ך בזה טורח והביא כמה ראיות להקל וסיים וכן המנהג פשוט וכן סוגיין דעלמא אולא לקפל הטלית בשבת לפני גדולים ואין צדקה פה עיי"ש. (וע"כ בתולדות שמואל סי' נ"ח דין י"ז). וכשמקפלו הבגד באופן המותר והיטיב שלא כדרך קיפולו הראשון, מותר אף כשאין ברעתו ללבושו עוד בשבת זה, כן משמע בלבוש וכן פסק הא"י (סק"ט) וכ"כ התניא (סעיף ט' במסכת) והמשב"ש (סי' י"ח) ושא"ר אחרונים, אכן החזיק אדם (כלל מ"ד דין כ"ד) כתב שאינו מותר רק כשיצאה ללבושו בשבת זו והסכים עמו בשו"ת מחנה חיים (ח"ג סי' כ"ד), וכבר תמה עליהם שיהי' אבני צדק (שם) הדוא נגד כל האחרונים עיי"ש.

(ג) כ"כ הכלכלה השבת (מל' מכה בפטיש) הובא באחרונים, וע"כ בקצוה"ש (סי' ק"ז סק"ז).

(ד) מג"א (סי' ש"ב סק"ז).

(ה) וז"ל ספר נמוקי אור"ח אמנם האמת יורה דרכו דהך שלא כדרך קיפול היינו אם אחר כל השבת יחזור ויקפלו כסדרו וכי' אבל ראינו בעותותינו הרבים הבעלי בתים מקלם יגיד להם כי מקפלים טלית בשבת אחר תפלת שחרית ומנחין אותו בכיסו עד לשבת הבא, אי' הרי זה דרך קיפולו ואין לו דרך קיפול אחר רק זה משבת לשבת ואי' אין דרך להתיר וכו' על כן בורא ראי ליהור ולהזהר על ככה מחילול שבת, וכן הזהירו וצווחו אבותי הקדושים הגאונים ואומרינו מפה קהלה וראמורי" דיע' עכ"ל.

(ז) כ"כ המחצה"ש (סי' ש"ב סק"ז) וכ"כ מהמחנה חיים (ח"ג סי' כ"ד).

(ח) כ"כ בקצות השלחן (סי' ק"ז בבדי השלחן סק"ז).

(ט) ע"י בשו"ת שבת הלוי (ח"ה סי' ל"ו) שכתב בזה"ל אף שיש להחמיר לכתחלה שלא לקפל ההריון כמשמעות הש"ס והשו"ע, מ"מ יש ללמד זכות על המקילין בזה (א) דבמבטנו הכל חרישים והכל כמו לבן (ב) אפשר לציד דידוע דהני מכתבים ע"י אחיה אחת בסוף לעומת הנהגה מתקמט עיי"ש וכן המכתבים ואין כאלו אחיה רגילה בכותת קיפול בלי שום תוספת מעשה לצורך קיפול, וע"כ כ"כ כאן בשם הכלב משי"כ ללמד זכות על קיפול דין, ובגד"ד מסופק אני אף אפשר להביא מזה ענין, וע"כ בענין השלחן (סעיף י"ב) מה שכתב אודות הכלב הנ"ל עיי"ש.

(ט) הנה להמקילין לקפל בגד שלא כדרך קיפול הראשון פשוט שאין חשש כלל לקפל בגדים כאלו, והוא כ"כ מה שנתבאר לעיל בסעיף ג' בשם הכלכלה השבת עיי"ש, אלא אף התחמירים (הנכ"ל בהערה ר') מתסביר שבבגד כזה יכולין להקל, שיש לו מר שחם התחמיר רק בבגד מתקמט עיי"ש כשמתקפלו אף שלא כדרך קיפול הראשון הרי עושה תיקון להבגד שכל"ה ה"י הבגד מתקמט לגמרי, אבל בבגדים כאלו שאינו מקבל קמטים כלל אין בו צורך ותיקון להבגד ולא נראה כמתקן מנא ודריק.